

Heðin Zachariasen

Heðin Zachariasen, borgarstjóri í Sunda kommunu

SAVNSMYND

Jógvan Skorheim

Jógvan Skorheim, borgarstjóri í Klaksvíkar kommunu

MYND: ÁLVUR HARALDSEN

Normeringin hevur ikki verið ein trupulleiki

Hevur kommunan nakrar ætlanir um at hækka talið av starvsfólkum fyri hvørt búfólk?

– Eldraðkið hevur í fleiri ár ligið hjá landinum, har normeringarnar av fyrstan tíð vórðu skipaðar og lagdar í fastar karmar. Kommunurnar hava ikki gjørt nakrar broytingar hesum viðvíkjandi. Eg gangi út frá, at tað sum hevur verið áðrenn kommunurnar yvirtóku økið hevur verið forsvarligt. Tað vóru jú fakkfólk hjá landinum, ið ásettu normeringarnar, sigur Heðin Zachariasen.

Eins og fleiri av hinum borgarstjórunum, so vísir borgarstjórin í Sunda kommunu á, at man í lötuni er í holt við at endurskoða økið, aftaná at tað varð yvirtikið frá landinum.

– Vit ynskja at byggja víðari upp á tað, ið virkar, meðan tað sum virkar minni væl, verður hugt eftir og gjørt betri. Endamálið er at kunna bjóða tað besta á øllum økjum.

– 2015 var árið, har vit endurskoðaðu eldraðkið og settu okkum inn í tingini, men fyri at siga tað, sum tað er, so hava vit ikki fokusera so nógv á normeringina. Tað er tí, at tað ikki hevur verið ein trupulleiki hjá okkum. Hvørt fall ikki ein so stórus trupulleiki, at tað er tað, ið vit hava arbeitt mest við. So vit hava heldur brúkt orkuna upp á at betra um onnur tilboð í eldrarøktini.

Er nøkur ætlan at veita eitt tilboð til teirra, ið hava ein tørv, ið ikki verður næktaður til fulnar av ellisheimi og heimahjálpi?

– Tað er eingin ivi fyri okkara viðkomandi, at tað, ið vit vilja arbeiða fyri, er at borgarin verður settur í fokus, at borgarin fær tað tilboðið, ið hann vil hava, og at fólk fáa møguleikan at vera í sínum egna heimi so leingi tey ynskja tað, og so leingi tað ber til. Tann dagin tað ikki ber til longur, skulu vit eisini hava eitt tilboð, har borgarin kann koma á eitt heim og fáa neyðuga røktina, svarar borgarstjórin avgjórður á málið til seinna spurningin.

Møguleikarnir fyri nýggjum tilboðum verða eisini kannaðir í VEKS-samstarvinum, og vísir Heðin Zachariasen serliga á dag- og kvøldtilboð sum nakað, ið borgarin kann fáa gleði av.

– Vit arbeiða við at skapa nøkur nýggj tilboð til teir eldru borgararnar, har vit serliga kanna møguleikan fyri dagtilboðum og kvøldtilboðum. Vit ynskja at vita hvat tað er, ið borgarin hevur tørv á og skipa økið soleiðis, at borgarin í mest móguliga mun kann vera heima hjá sær sjálvum, sigur Heðin Zachariasen og leggur afturat.

– Her hugsa vit um eitt tilboð til fólk, ið hava brúk fyri eitt sindur av hjálpi í gerandisdegnum. Eitt tilboð til teirra, ið eru einsamøll, og hava tørv á at koma saman við øðrum, ella kanska bara at fáa tann rætta kostin. Tað skal vera móguligt hjá teimum at fáa hetta á einum dagtilhaldi ella onkrum líknandi.

Vilja vita ikki bara gita

Hevur kommunan nakrar ætlanir um at hækka talið av starvsfólkum fyri hvørt búfólk?

– Vit eru í holt við eitt arbeiði, har vit klárleggja alt økið. Hetta er eitt arbeiði, ið byrjaði í fjør, har vit hava havt bólkafundir við avvarðandi, starvsfólk, serkøn fólk og brúkarar. Næsta stigið er, at vit fyrst í februar gera eina kanning millum fólkinum á økinum, so tey fáa møguleikan at siga sína hugsan um hvussu tænanastan skal skipast, sigur Jógvan Skorheim og leggur afturat.

– Vit hava tó ikki snakkað um hvat er rætta normeringin, tí vit vilja fyrst hava uppgjørt tann mátan eldratænastan verður rikin uppá, so hon kann gerast enn betri framyvir. Væntandi endar tað tó við, at meira peningur verður játtaður. Men tað er týðningarmikið, at vit gera tað rætta, heldur enn bara gera okkurt, ið vit halda vera rætt. Vit vilja vita, ikki bara gita.

Er nøkur ætlan at veita eitt tilboð til teirra, ið hava ein tørv, ið ikki verður næktaður til fulnar av ellisheimi og heimahjálpi?

– Tað er eingin ivi um, at ein av loysunum, ið framtíðar eldraðkið verður bygt uppá, er fleiri búpláss til eldri, ið ikki ordiliga kunnu vera heima, men heldur ikki hava tørv á at sita á einum sambýli ella røktarheimi. Búpláss, har tey eldri føla tryggleika av at vera nær

einum sjúkrahúsi ella røktarheimi, og kunnu fáa eina tilkalling á onkran hátt. Eitt búpláss, ið tey kunnu kalla fyri sítt egna heim, har tey kunnu bjóða fólki inn.

Borgarstjórin í Klaksvíkar kommunu ger tó vart við, at neyðugt er við stórum íløgum í eldraðkinum. Íløgur, ið sambært honum, ikki vórðu tiknar hædd fyri, tá eldraðkið varð yvirtikið av kommununum.

– Eldraðkið varð givið út til kommunurnar við tí fortreyt, at tað bara bleiv tosað um rakstur. Einkin varð nevnt um íløgur, og vit fingur bara pening til rakstur. Nú tá vit hava yvirtikið eldraðkið, síggja vit, at tørvur er á stórum íløgum. Íløgur, ið kunnu gera raksturinn betri og bíligari, sigur Jógvan Skorheim.

Jógvan Skorheim vísir á, at hóast tað er ein vilja millum kommunurnar í Norðoya Bú- og Heimtænastu at gera neyðugu íløgurnar, so verða tær avmarkaðar av, at kommunur ikki hava loyvið at lána meira enn eina álíkning.

– Tá landið koyrði eldraðkið út til kommunurnar, so áttu teir at havt hækkað álíkningina, so at kommunurnar kundu farið inn og gjørt neyðugu íløgurnar. Men av tí at nakrar av kommununum í samstarvinum eru yvir eina álíkning, so er ikki móguligt at lána neyðugu peningin í lötuni, sigur Jógvan Skorheim at enda.

Tá landið koyrði eldraðkið út til kommunurnar, so áttu teir at havt hækkað álíkningina, so at kommunurnar kundu farið inn og gjørt neyðugu íløgurnar»

Jógvan Skorheim

HALLUR@SOSIALURIN.FO